Програма курсів

підвищення кваліфікації спеціалістів галузі інноваційної діяльності в освіті

І. Гуманітарна підготовка

1. Соціогуманітарний блок (10 годин)

Державотворчі процеси в Україні. Демократизація суспільства як магістральний напрямок його розвитку. Напрямки реформування освіти в Україні.

Педагогічні інновації.

Методологічні та теоретичні основи інноваційної освіти. Інноваційні перетворення навчально-виховного процесу.

Інтеграція досвіду вітчизняних та зарубіжних науковців і дослідників у становленні інноваційної освіти.

Філософія особистісно орієнтованої освіти.

Теоретичні розробки сучасних інноваційних процесів в освіті. Ознаки особистісно орієнтованого навчання в школі. Навчальний процес в особистісно орієнтованому класі. Неперервність освіти. Принципи індивідуалізації навчально-виховного процесу, педагогічної взаємодії, створення спільноти класу, школи, міста. Турботливе ставлення до себе і навколишнього світу через вмотивовану поведінку, спілкування та встановлення взаємозв`язків у такому взаємопов`язаному світі.

ІІ. Навчально-теоретична, методична і фахова підготовка (48 годин.)

Навчально-теоретичні питання: (16 години)

Теоретико-методологічні засади Програми "Педагогіка уповноваження". Демократичні принципи в освіті. Концепція особистісно орієнтованого навчання і самокерованої групової роботи. Основні принципи побудови навчально-виховного процесу з орієнтацією на забезпечення потреб кожної дитини для повноцінного розвитку. Використання "банківського підходу". Спирання на потреби дитини, її життєвий досвід та діалог чи відображення й дії. Активізація самостійної діяльності учнів, розвиток їх пізнавальних інтересів та інтелектуальних потреб через індивідуалізацію та диференціацію навчання з метою створення максимальних умов для розвитку схильностей, здібностей і талантів кожного. Дослідження в процесі втручання як приклад сучасної освітньої технології.

Мова як генетичний код нації. Роль української мови у формуванні і самовираженні особистості. Гендерний аналіз мови. Мова і стилістика – ґендерний аспект. Гендерна термінологія. Особливості функціонування української мови в сучасній незалежній Україні. Фонетична система, лексичний склад і граматична будова сучасної української мови.

Розвиток навичок спілкування у різних формах - усній і писемній, розмовній. Система функціонування мовних засобів мови у різних сферах спілкування. Створення умов для розвитку навичок грамотного, стилістично мотивованого спілкування. Толерантність та проблема цінностей. Трансформація конфліктів.

Загальні спецкурси (28 годин)

Форми навчальної взаємодії. Стилі: навчання, виховання, розвитку.

Роль вчителя у класі орієнтованому на дитину. Індивідуальна, парна, групова форми роботи. Основи колективної роботи. Створення команди. Гуманізація методів навчання.

Форми організації навчально-виховного процесу. Наукове обгрунтування організації навчально-виховного процесу з врахуванням функціональних можливостей в різні вікові періоди дитини. Організація роботи в навчальних центрах. Форми диференціації навчального процесу: за змістом, за рівнем підготовки, за рівнем інтересу до діяльності. Дидактичні цілі роботи в групах.

Взаємодія між учителем і дитиною. Форми спілкування на засадах партнерства та взаємодії.

Планування програми, орієнтованої на дитину. Інтеграція змісту навчально-виховного процесу - шлях до формування цілісного бачення світу. Перспективи інтеграції в освіті. Міжпредметні зв`язки навчальних дисциплін базового компоненту стандартів освіти. Тематичне навчання. Перспективне планування на діагностичній основі. Створення авторських програм.

Залучення членів родини до навчально-виховного процесу (4 години).

Батьки - перші вихователі дитини. Форми залучення членів родини на засадах партнерства, партнерства, співробітництва. Батьки у ролі асистентів, помічників. Типи сім'ї. Партнерська сім'я як прообраз ґендерної справедливості.

ІІІ. Індивідуальна творча робота. (2 год.)

Спостереження різних форм організації навчального-виховного процесу

Самоаналіз власного заняття

ІУ. Педагогічна практика (4 години)
Педагогічна практика в базових школах м.Києва чи за місцем проживання. Слухачі виконують систему навчально-дослідницьких завдань: спостереження занять, самоаналіз, педагогічні дослідження.

У. Контрольно – оцінювальні заняття (8 годин)
Вхідне діагностування. Комплексний залік з навчально-теоретичної, методичної і фахової підготовки. Навчально-практична конференція. Вихідне діагностування.

Література

Підручники, посібники
Уповноважена освіта. Посібник для тренерів. – Київ, 1999

Уповноважувальна освіта. Посібник для тренерів. – Київ, 2002.

Міжнародні документи

1. Загальна декларація прав людини. – Київ, 1995.
2. Конвеція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. – Київ, 1995.
3. Конвенція ООН про права дитини. – Київ,1999.
4. Декларація принципів терпимості, затверджена Резолюцією 5.61 Генеральної конференції ЮНЕСКО від 16 листопада 1995 р."// Діалог різноманітностей.- 1999. - № 9-10 (48-49).
5. Декларація про рівноправність жінок та чоловіків. - "Діалог різноманітностей", № 8 – 9 (23 – 24), 1997
6. Рада Європи пор рівноправність жінок та чоловіків. - "Діалог різноманітностей", № 10 – 12 (25 – 27), 1997; № 1 – 2 (28 – 29), 1998
7. Декларация о воспитании народов в духе мира, 15 декабря 1978 г. Организация Объединенных Наций. Генеральная Ассамблея. Официальные отчеты. Тридцать третья сессия. - Дополнение N 45 (A/33/45). - С. 56, 57. Напечатано: "СССР и международное сотрудничество в области прав человека. Документы и материалы", М., "Международные отношения", 1989 г.

Документи України

1. Конституція України. – Київ, 1996.
2. Декларація прав національностей України -
3. Державна національна програма „Освіта (Україна XXI століття)"
4. Про національний план дій щодо поліпшення становища жінок та сприяння впровадженню ґендерної рівності у суспільстві на 2001 – 2005 роки – Постанова Кабінету Міністрів України від 6.05.2001 № 479
5. Про національну доктрину розвитку освіти – Указ Президнта України від 17.04.2002 № 347/2002
6. Про поліпшення соціального статусу жінок в Україні – Указ Президента України від 25.04.2001 № 283/2001
7. Цілі розвитку тисячоліття: Україна. – Київ: Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України, 2000

І. Педагогіка

1. Безкоровайна О.В. Педагогіка миру: визначення, завдання, шляхи її реалізації // Педагогіка толерантності . – 1999. - № 3/4. - С. 146-154.
2. Вільш І. Знати індивідуальні якості кожного учня, усвідомлювати – свої. Про один із шляхів запобігання конфліктам // Педагогіка толерантності . – 1999. - № 3/4. - С. 100-102.
3. Грушевський М. Про українську мову і українську школу. – Київ, 1991.
4. Грушевський М. Дитина в звичаях і віруваннях українського народу. – Київ, 2001.
5. Дьяченко В.К. Коллективно-групповые способы обучения // Педагогіка толерантності . – 1999. - № 3/4. - С. 73-76.
6. Капустин Н. Педагогические технологии адаптивной школы. – М.: Издательский центр «Академия», 2001.

7. Кремень В.Г. Через пріоритетний розвиток освіти, виховання до динамічного національного прогресу // Педагогіка толерантності . – 2000. - № 4. - С. 4-8.
8. Максимова Н.Ю. Конфліктна сім'я потребує допомоги. Про психологічні аспекти попередження насильства у таких сім'ях // Педагогіка толерантності . – 1999. - № 3/4. - С. 134-136.
9. Оржеховська В. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх. – ВіАн., 1996 (ISBN 5-7707-9665-0)
10. Педагогіка толерантності. - 1997. - № 1-2.
11. Педагогіка толерантності. – 1998. - № 1.
12. Педагогіка толерантності. – 1998. - № 3-4.
13. Педагогіка толерантності . – 2000. - № 2.
14. Селевко Г. Современные образовательные технологии. - М.: Народное образование, 1998.
15. Семиколенова Е.И. Программа «Уполномоченное образование» в системе высшей школы Украины // Ученые записки ТНУ. - Т.15 (54). – 2002. - № 2: Педагогика, психология.
16. Титов В.М. Толерантність як предмет дослідження // Педагогіка толерантності . – 1997. - № 1-2. - С. 105-109.
17. Титова Т.М. Притуліться один до одного. Невербальні засоби розв'язання конфліктів у сім'ї // Педагогіка толерантності . – 1999. - № 3/4. - С. 137-141.
18. Уповноважена освіта – шлях в третє тисячоліття: Міжнародна науково-практична конференція / Відп. ред. О.Суслова. – Київ: Бланк-Прес, 2000.
19. Формирование межэтнической и межконфессиональной толерантности в Крыму: мониторинг существующей системы обучения и воспитания, рекомендации по развитию межкультурного образования и этнического просвещения населения. – Симферополь, 2003.

II. Філософія

1. де Бовуар С. Друга стать: У 2 т. - Київ: Основи, 1994.
2. Мілет К. Сексуальна політика. - Київ: Основи, 1998.
3. Ситаров В.А., Маралов В.П. Проблема ненасилия в религиозных, философско-этических, педагогических концепциях// Педагогіка толерантності.- 1998.- №3-4.
4. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. - Київ: Либідь, 1996.
5. Фуко М. Воля к истине: По ту сторону знания, власти и сексуальности. - М., 1994.
6. Фуко М. Наглядати і карати. - Київ: Основи, 1998.

III. Психологія. Соціальна робота

1. Берн Ш. Гендерная психология. - СПб.: Прайм-Еврознак, 2001.
2. Кемпински А. Экзистенциальная психиатрия. - М., 1998.
3. Рамон Ш. Концептуальные рамки социальной работы// Что такое социальная работа. - Київ: АПУ, 1996.
4. Юрьева Л. Психические и поведенческие расстройства. - Київ, 2002.
5. Хорни К. Психология женщины// Хорни К. Наши внутренние конфликты. - М.: Апрель-Пресс, Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000.
6. Фройд З. Вступ до психоаналізу. - К.: Основи, 1998.

IV. Права людини

1. Болотіна Н.Б. Соціальне законодавство України. Гендерна експертиза. - Київ: Логос, 2001.
2. Бурменський М.В. Міжнародне право. Гендерна експертиза. - Київ: Логос, 2001.
3. Ґендерна експертиза українського законодавства. Концептуальні засади/ під ред. Мельник Т.М.. - Київ: Логос, 2001.
4. Олійник А.С. Конституційне законодавство України. Гендерна експертиза. - Київ: Логос, 2001.
5. Права людини: Міжнародні договори Організації об'єднаних націй та Ради Європи. - Київ: "Факт", 2001.
6. Ромовська З.В. Сімейне законодавство України. Гендерна експертиза. - Київ: Логос, 2001.

V. Гендер і суспільство

1. Айслер Р. Чаша та меч. – Київ: Сфера, 2003.

2. Богачевська-Хомяк М. Білим по білому. Жінки в громадському житті України. 1884-1939. -Київ, 1995.
3. Вейль С. Укорінення. Лист до клірика. - Київ: "Д.Л.", 1998.
4. Виттиг М. Женщиной не рождаются// Виттиг М. Прямое мышление и другие эссе. - М.: Идея-Пресс, 2002. - С. 26-36.
5. Гендерные исследования в лингвистике: Материалы к спецсеминару и для самостоятельной работы / Сост. Е.И.Семиколенова, А.Г.Шилина. – Симферополь: Доля, 2004.
6. Ґендерний паритет в умовах розбудови сучасного українського суспільства. - Київ: Український ін-т соціальних досліджень, 2002.
7. Гольст Г.В. Фемінізм – це подарунок чоловікам. - "Діалог різноманітностей", № 10 (13), 1996
8. Горошко Е. Язык и гендер //Дайджест теоретических материалов информационного листка «Посиделки» 1996-98 гг. – СПб, 1999.
9. Горошко Е., Кирилина А. Гендерные исследования в лингвистике сегодня //Гендерные исследования. – 1999. - №2. – С.234-241.
10. Джі Райфлер Е. Часові перекручення в магазині іграшок// Діалог різноманітностей.- 1997. - № 1 (16).
11. Елштайн Д. Громадський чоловік, приватна жінка. Жінка в соціальній і політичній думці. -Київ: Альтернатива, 2002.
12. Іващенко О.В. Ґендерна наукова перспектива: від світогляду до політики// Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. - №6. – С. 78-92.
13. Кіммел М. Ґендероване суспільство. – Київ: Сфера, 2003.
14. Насильство в сім'ї. Як боротись з ним державі. – М.: Глас, 1999 (ISBN 5-7172-0044-7)
15. Основы гендерных исследований. Хрестоматия. - М., 2000.
16. Павличко С. Фемінізм. - Київ: Основи, 2002.
17. Смоляр Л.О., Шарова Т.П., Житкова Т.В. Жінка та суспільсво: історичний аспект, сучасні проблеми. – Одеса, 1991.
18. Таран Л. Жінка і Чоловік: Долаючи стереотипи. - Київ: Факт, 2002.
19. Фридан Б. Мистика женственности. - М., 1994.

VI. Інше

1. Антология ненасилия. – Голубка, 1992
2. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология. - М., 2000.
3. Блум Ф., Лейзерсон А., Хофстедтер Л. Мозг, разум и поведение. - М.: Мир, 1988.
4. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. - К.: Основи, 1998.
5. Гальтунг Й. Трансформація конфлікту мирними засобами. Транссенд метод. - Київ: ІКЖЦ, 2000.
6. Гелріґел Д. та ін. Організаційна поведінка. - Київ: Основи, 2001.
7. Ґіденс Е. Соціологія. Київ: Основи, 1999.
8. Грехем С. Конфликты, пути их преодоления. - К.: Внешторгиздат, 1991.
9. Донченко О., Романенко Ю. Архетипи соціального життя і політика. - Київ: Либідь, 2001.
10. Конфликтология: Учебник / Под ред А.С.Кармина. – СПб: Изд-во «Лань», 2001.
11. Левінас Е. Між нами// Дух і Літера.- Київ: Задруга, 1999.
12. О'Лірі Д. Ґендер: деконструкція жінки. - "Діалог різноманітностей", № 8 (11), 1996
13. Патфорт П. На пути к ненасилию. - М.: Независимая служба мира, 1996.
14. Семиколенова Е.И., Шилина А.Г. Гендерные исследования как новый вектор современной лингвистики // Культура народов Причерноморья. – 2003. - № 44. – С.152-157.
15. Скиба В., Горбатенко В., Туренко В. Вступ до політології. - Київ: Основи, 1998.
16. Смоляр Л.О. Минуле заради майбутнього. Жіночий рух Наддніпрянської України другої половини XIX – початку XX ст. Сторінки історії. – Одеса, 1998.
17. Суслова О. Культурні і соціальні зміни в Україні// Діалог різноманітностей.- 1999. - № 7-8 (46-47).
18. Уолцер М. О терпимости. - М.: Идея -пресс, 2000.

WEB-ресурси

http://www.un.org/unesco (Towards a Culture of Peace. – UNESCO and a Culture of Peace)
www.gender.ru

gender.ntu-kiev.ua/ index1.htm
www.owl.ru
http://www.undp.org/unifem
http://www.oxfam.org.uk/policy/gender (OXFAM)
http://sunsite.unc.edu/cheryb/women/wresources.html (education)
http://www.un.org/ (UN)
http://www.socsci.kun.nl/ped/whp/histeduc/ (history of education)
http://members.xoom.com/scholarland (education)
http://www.acdi-cida.gc.ca/equality (CIDA)
http://www.nexus.edu.au/Schools/mitchampj/hist_ed/index.htm (Curriculum differences for boys and girls in schools in Australia)
http://www.cas.usf.edu/JAC/141/holt.html (Dewey and the "Cult of Efficiency")
http://www.worldwideschool.org/library/books/socl/ (Education)
http://www.new-ways.iatp.org.ua/Archix/1/stereotypy1.htm
http://klendo.narod.ru/ARCHIVE/OCTOBER/AD1011.htm
http://www.new-ways.iatp.org.ua/Archix/1/stereotypy1.htm
http://www.undp.org/unifem
http://www.owl.ru/gender/010.htm
www.gender.univer.kharkov.ua/russian/text.html
http://www.bibo.gender.org.ua
http://www.news.gender.org.ua
http://www.bank.gender.org.ua
http://www.genderfund.com.ua
http://www.acdi-cida.gc.ca/index.htm
http://www.gender.ntu-kpi.kiev.ua